

Lukáš 6, 36 - 42: Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec. Nesudíte, a nebudete souzeni; nezavrhujete, a nebudete zavrženi; odpouštějte, a bude vám odpuštěno. Dávejte, a bude vám dáno; dobrá míra, natlačená, natřesená, vrchovatá vám bude dána do klína. Neboť jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám.“ Řekl jim také podobenství: „Může vést slepý slepého? Nepadnou oba do jámy? Žák není nad učitele. Je-li zcela vyučen, bude jako jeho učitel. Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve svém vlastním oku nepozoruješ? Jak můžeš říci svému bratru: ‚Bratře, dovol, ať ti vyjmu třísku, kterou máš v oku,‘ a sám ve svém oku trám nevidíš? Pokrytče, nejprve vyjmi trám ze svého oka, a pak teprve prohlédneš, abys mohl vyjmout třísku z oka svého bratra.

„Budete jako Bůh“ sliboval kdysi had v ráji. Budete znát dobré i zlé, budete rozhodovat o lidech, posadíte se na Boží místo. Eva a Adam neváhali, je lákavé sedět na Božím trůně. Jak rychle dosedli, tak rychle spadli. Zklamali Boha i

sebe navzájem, ale něco z těch výšin v nich zůstalo. Touha rozhodovat o druhých lidech, soudit je, vyjadřovat o nich svá stanoviska, pomlouvat je, rozdělovat na ty a ony, na dobré a špatné.

„Buďte jako váš Otec.“ vyzývá nás Ježíš, ale vede nás jinou cestou než had. Buďte milosrdní. Tak jako je milosrdný váš Otec. Buďte jako Bůh. Ale ne jako Bůh Stvořitel ani ne jako Bůh soudce ani ne jako Bůh Panovník, ale jako Bůh milosrdný. Buďte milosrdní ve světě ostrých loktů.

„Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.“ Nemáme být průkopníky milosrdenství v porušeném světě. Průkopníkem je Bůh, on je pramenem, studnicí. Z něj smíme čerpat, nabírat plnými doušky, nést dál. Máme se od Boha učit milosrdenství. My se ale učíme i něčemu docela jinému. Stačí pár špatných zkušeností a začneme si dávat pozor, být obezřetní, opatrní.

Těšilo by nás žít ve světě, v kterém platí Ježíšovo: nesudte, nezavrhuje, odpouštějte, dávejte. Ale stačí to v dnešním světě plném zloby, korupce, nenávisti? Nebudeme potom za hodné hlupáky? Vždyť kdo nekrade, okrádá rodinu. Být poctivý je slušně řečeno naivní.

Je lepší být za blázna před lidmi než před Bohem. Proto chceme jít úzkou cestou, vstupovat úzkou branou. Žít bohulibě. K takovému životu vedou přikázání „nesuďte“, „nezavrhujte“ a výzvy „odpouštějte“, „dávejte“.

Nesuďte, nezavrhujte: nejde o zákaz soudu jako instituce. Jde o mravní odsuzování druhých vedené pocitem vlastní dokonalosti. Takové odsuzování je špatné ať už jej konáme veřejně – nahlas nebo v skrytosti vlastního srdce. Když mám s někým špatnou zkušenost a vyvodím z toho závěr o celé jeho rodině, národu nebo etniku. Když si o všech Romech myslím, že jsou to nepřizpůsobivý obyvatelé, kteří parazitují na sociálním systému. O všech Arabech že jsou teroristi. O všech učitelích, že někde selhali, protože kdo neumí, ten učí. Prostě nemáme lidi soudit a posuzovat na základě své omezené zkušenosti. Nemáme házet všechny do jednoho pytle.

Odpouštějte a dávejte: Stejná měřítko, jaká klademe na druhé, budou kladena i na nás. Kdo odsuzuje a zavrhuje druhé, bude sám souzen a zavržen. Kdo odpouští a dává, tomu bude odpuštěno a dáno. To není z Ježíšovy strany

vyhrožování nebo strašení. Jen informace, kterou pro své vlastní dobro máme vzít vážně. Vždycky tu bude nepoměr mezi tím, co jsme od Boha přijali a co vydáváme. Odpouštět a dávat je tak z naší strany jen odpovídajícím projevem vděčnosti za přijaté dary. Bohu záleží na nás i na našich vztazích. Proto chce, abychom v nich alespoň částečně zrcadlili jeho vztah k nám.

Ježíš si pomáhá obrazem - Slepý vede slepého. Chce nás upozornit na něco základního, co nám v honbě za dobrem a spravedlností uniklo. Přehlédli jsme to. Náprava světa není otázkou programu a dobrého směru. Záleží na způsobilosti toho, kdo se té nápravy chopí. To drobné podobenství se nás vlastně ptá: Je ten váš postoj, kdy chcete vést druhé ke spáse a napravovat jejich životy vůbec oprávněný? Pochopili jste vůbec správně Ježíšova slova, když je přijímáte jako nástroj, kterým chcete napravit svět, kterým chcete druhým ukazovat cestu a navíc ještě polemizujete o jejich účinnosti? Do čeho se to stylizujete? Za koho se vlastně sami pokládáte? Za žáky nebo za učitele?

Žák většinou ví, že to, co mu učitel říká, je

určeno především jemu? Rady pro něj, aby něco poznal, aby prohlédl, aby se mu otevřely oči. Aby viděl věci ve správném světle. Teprve potom snad může i druhým v něčem pomoci. A to tu jde. Ježíšovo pozvání je něčím mnohem základnějším než návodem, jak změnit svět. Ježíšovo pozvání je tu především pro nás, aby nás zbavilo slepoty, abychom nežili v té iluzi slepých vůdců, které čeká jenom pád do jámy, do níž ve své horlivosti strhnou i druhé.

Smíme moudře a laskavě poukazovat na chyby druhých. Smíme jim sdělit, že mají třísku v oku. Ale máme tak činit pokorně. Máme tak činit jako ti, kteří si sami museli vytáhnout kládu ze svého oka a teď spěchají druhému s láskou pomoci, ne ho urazit, poplivat, zesměšnit nebo dokonce zničit.

Smíme si nechat vytáhnout třísku i trám. Nemusíme se brát tak vážně. Smíme si přiznat, jak jsme občas zaslepení, jak se snažíme spasit svět a ztrácíme sebe sama. Pak nám možná dojde, že milosrdenství a odpuštění nejsou nespravedlivou výjimkou z pravidla, která rozvrací morálku, ale že je to moc, ze které všichni žijeme, kterou potřebujeme k životu

stejně nutně jako vodu, světlo, vzduch nebo chleba. Že jsou tou jedinou poctivou odpovědí na to, jací doopravdy jsme.

Amen